
HÍRÖSSZEFOGLALÓK

Hírösszefoglaló rovatunkban a MTA-DE Közszolgáltatási Kutatócsoport munkájában résztvevő egyetemi hallgatók írásait közöljük. A rovat célja, hogy a Közjavak blog és folyóirat profiljába illeszkedő, – a közjog területét tágan értelmezve – legfrissebb tudományos hírekről, álláspontokról, az egyes közjogi szervek döntéseiről első kézből nyújtsion információt az olvasóközönségnek.

ÁTTEKINTŐ ADATOK A NÉPSZAVAZÁS KAPCSÁN¹

A népszavazás előtt nagy dilemma volt az ellenzéki pártok, civil és egyéb szervezetek számára hogyan viszonyuljanak a kvóta referendumhoz. Voltak, akik érvénytelen szavazatok leadására buzdítottak (TASZ, Magyar Helsinki Bizottság stb.), mások bojkottra ösztönöztek, míg a kormánypárt a „nem” szavazatok leadását támogatta. A bojkott és az érvénytelen szavazat között csak technikai jellegű (érvénytelen szavazat mérhető és aktivitást követel meg az emberektől) a különbség, így voltaképpen ők egy táborba tartoznak.

Alaptörvény „AZ ÁLLAM” című fejezet 8. cikk (4):

„Az országos népszavazás érvényes, ha az összes választópolgár több mint fele érvényesen szavazott, és eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.”

A fent említett Alaptörvény bekezdés alapján a 2016. október 02-án tartott népszavazás: érvénytelen. Ha a referendumot összességében nézzük megállapítható, hogy a választópolgárok több mint fele a bojkottot választotta, vagy azért mert így szerette volna kifejezteni az ellenállását, vagy azért, mert érdektelen a menedékkérők helyzetével kapcsolatosan. Körülbelül 3 és fél millió szavazó választotta a részvételt. A megjelentek 98,32% döntött a nem választási lehetőség mellett, míg 1,68%-a szavazott a feltett kérdésre igennel.

Táblázatos formában mindez összefoglalva:

Választópolgárok száma:	8 258 302		
Leadott szavazatok:	3 581 263		
Érvényes szavazat:	3307 109 – 40,03%	Igen	1,68%
		Nem	98,32%
Érvénytelen, nem szavazott:	4 956 959 - 60,02%		

Forrás: saját szerkesztés

¹ Készítette: *Lovas Dóra*, PhD hallgató

Megyékre lebontva a népszavazás eredményét megállapítható, hogy az adott helyen élő választópolgárok arányát tekintve a legtöbben Vas Megyében adtak le érvényes szavazatot, míg legkevesebben Budapesten és Baranya megyében:

Budapest

Összes leadott szavazat: 530 140

Érvényes szavazatok: 467 065– összes választópolgárhoz viszonyítva:34,74%

Érvénytelen szavazatok: 62 273

Baranya megye

Összes leadott szavazat: 126 861

Érvényes szavazatok: 119 486 - összes választópolgárhoz viszonyítva: 38,37%

Érvénytelen szavazatok: 7288

Vas megye

Összes leadott szavazat: 108 205

Érvényes szavazatok: 102 661-összes választópolgárhoz viszonyítva 49,35%

Érvénytelen szavazatok: 5454

A népszavazás eredménye külföldön sem maradt visszhang nélkül, és számos neves lap számolt be a referendum eredményéről pl.: The Time (brit); Libération (francia); Corriere della Sera (olasz); La Libre Belgique (belga); The Wall Street Journal (amerikai); Frankfurter Allgemeine Zeitung(német)lapok. A külföldi lapok elérő véleménye két vonal mentén foglalható össze, egy részük szerint a kormánynak tanulnia kellett volna a brit népszavazásból (egy népszavazás rosszul is elsülhet), míg a más részük szerint az érvényesen leadott szavazatok közötti többségben lévő nemek aránya erősíteni fogja a menekültekkel szembeni ellenállást.

Külföldi lap/internetes oldal	Vélemény
Le Figaro	A nemek nagyarányú győzelme segítheti a miniszterelnököt abban, hogy 2018-ban megnyerje a választást.
Corriere della Sera	Orbán Viktor pofont akart adni Európának, de a magyarok adtak neki egyet.
La Libre Belgique	A nemek győzelme valószínűleg erősíteni fogja Orbán belföldi pozícióját, és finomítja vezetői arculatát az európai migrációellenesek táborában.
The Wall Street Journal	A népszavazásnak még érvényesség esetén sem lenne sok azonnali következménye az EU migrációs politikájára, mivel Brüsszel amúgy is lemondani látszik a kötelező kvótákról.
Frankfurter Allgemeine Zeitung	„A magyarok megtagadják a szavazást a menekültkvótákról” címmel

The Times	A jelek szerint egy európai vezető ismét a saját kárán tanulta meg, hogy egy népszavazás miként sülhet el rosszul.
Financial Times	“kínos kudarcot szenvedett” az Európai Unió migrációs politikája elleni harc, mivel a migrációellenes referendumon győzelme elmaradt az alacsony részvételi arány miatt.
Vecernji List (horvát)	A letelepedési kötvényre utalva azt írta, akinek van pénze, várják, a többiekre drótkerítés vár.
Mladá Fronta Dnes (cseh)	A magyarországi népszavazás nem erősítette meg Orbán Viktor pozícióját, de kudarcot sem jelent számára.
Vesztyi.ru (orosz)	Az érvényességi küszöböt nem sikerült meghaladni, de a győzelem nyilvánvaló: mindössze néhány százalék hiányzott ahhoz, hogy érvényes legyen a népszavazás Magyarországon

Forrás: <http://www.hirado.hu/2016/10/03/kulfoldi-sajto-a-magyar-nepszavazasrol/>

Az eredmények elemzését részletesebben lásd:

http://valasztas.hu/hu/ref2016/1152/1152_0_index.html

http://hvg.hu/itthon/20161002_A_nepszavazas_eredmenye_9925_szazalekos_feldolgozottsagnal

<http://www.hirado.hu/2016/10/03/kulfoldi-sajto-a-magyar-nepszavazasrol/>

<http://www.sztarklikk.hu/kozelet/a-nepszavazas-eredmenye-megyekre-lebontva/296000>

ADÓ- ÉS JÁRULÉKCSÖKKENTÉS, BÉREMEELÉS. KI JÁR JÓL ÉS KINEK FÁJ(HAT)?²

Az utóbbi napokban bejelentett változások módja és mértéke mondhatni váratlanul érte a hazai vállalkozásokat. Azt már régóta tudni lehetett, hogy a Kormánynak intézkedéseket kell hoznia az alacsony bérek miatti elvándorlás megállítására, és az ország versenyképességének a javítása érdekében. Ugyanakkor a mostani adóteher-, és járulékcsoökkentés valamint béremelés megítélése nézőpont kérdése, mást jelent a vállalkozásoknak és mást a munkavállalóknak. Jelen írás e jelenség hátterébe kíván betekintést adni, ki is jár jól és kinek fájhat?

Elsőként tekintsük át, milyen módosításokat hozott a Kormány a társasági nyereségadó kapcsán. A társasági adó jelenleg két kulcsos, 500 millió Ft-os eredményig az adókulcs mértéke 10 %, majd az ezt meghaladó részt 19 %-os kulcs terheli. A Miniszterelnök által bejelentett változások szerint, jövőre egykulcsos, 9 %-os lesz a

² Készítette: *Karácsony Tamás*, közigazgatás-szervező szakos hallgató

társasági adó, mely egyaránt vonatkozik a kis- és középvállalatokra és a nagyvállalatokra. Ahogy számos szakértő reflektált a változásokra - várható lesz, hogy a multik úgy alakíthatják majd a beszámolójukat, hogy Magyarországon tudjanak adózni, ami többletbevételt jelent a büdzsének, hiszen hazánk így az EU-ban a legkedvezőbb társasági adó feltételeket nyújtaná, megelőzve Bulgáriát, ahol jelenleg 10 %-os az adókulcs. A központi költségvetés oldaláról nézve pedig a változás azt eredményezi, hogy nagyjából 140-150 Mrd Ft-os bevételkiesés fog jelentkezni jövőre, tehát ennyivel marad több pénz a vállalatoknál. Versenyképességi szempontból vizsgálva azonban ez az adócsökkentés mindenképp pozitív változásnak tudható be. Hiszen jövőre, a külföldi nagyvállalatoknak – melyek jellemzően bőven 500 millió Ft feletti eredményt produkálnak – már nem 19, hanem 9 % társasági adót kell fizetniük, így a külföldi működő tőkeberuházások száma ugrásszerűen megnő(het), mely új munkahelyeket teremthet a lakosság számára.

A következő lényeges kérdés azonban az, hogy valójában mely vállalkozásokat érinti a legkedvezőbb módon. A már említett információk alapján egyértelművé vált, hogy az adócsökkentés nagy kedvezményezettjei a hazai és külföldi multik, nagyvállalatok. Az érem másik oldalán viszont ott vannak a hazai mikro-, kis- és középvállalkozások, melyek már közel sem ilyen derűlátóak. Ebbe a körbe azok a vállalkozások tartoznak, amelyek jellemzően nem érik el az 500 millió Ft-os éves eredményt, tehát a változtatások következtében 10-ről 9 %-ra csökken az adóterhük, ami csupán 1 %-ot jelent, szemben a nagyvállalatok 10 %-ával.

Ám ennél sokkal nagyobb gondot jelent számukra, hogy a Kormány elfogadott egy jövő évi 15 %-os minimálbér-emelést, illetve a garántál bérminimum 25 %-os megemelését. Ezt a nagyarányú bérnövekedést nagyrésztük képtelen lesz kigazdálkodni, hiszen az 1 %-os adóteher csökkenés nem kompenzálja mindezt, így ezek a cégek előbb-utóbb veszteségesek lesznek és bezárnak, vagy átlépnek a szürke- és feketegazdaságba.

A Kormány által bejelentett további intézkedés a 4 %-os munkaadói járulékcsoökkentés. Ez megint csak egy olyan intézkedés mely természetesen kedvezőleg hat a vállalkozások egészére, ugyanakkor ez a tehercsökkenés nem ellensúlyozza a minimálbérből és a garántált bérminimumból fakadó többletterheket, így kis- és középvállalkozások versenyhátrányba kerülhetnek emiatt. Számokban ez azt jelenti, hogy miközben a minimálbért 111 ezerről 127 ezer Ft-ra, a szakképzetteknek járó garántált bérminimumot pedig 129 ezerről 161 ezer Ft-ra kell emelniük a cégeknek, miközben a szociális hozzájárulási adó (SZOCHO) esetében csupán 5-6 ezer Ft-al lenne kisebb a fizetési kötelezettségük. A járulékcsoökkentés mértéke a költségvetés szempontjából sem mindegy, hiszen a SZOCHO egy százalékpontos csökkentése bruttó 90-100 Mrd Ft-al csökkenti a költségvetés bevételeit, így a 4 %-os csökkentés mintegy bruttó 400 Mrd Ft-os járulékkieséssel jár.

Dávid Ferenc a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ) főtíkára azt mondta, hogy a jelenleg Magyarországon működő közel 500 ezer vállalkozásból nagyjából 1100-1200-at érint a szignifikánsan az adóteher-csökkenés. Hozzátette, hogy ezen nagyvállalatoknál, ahol ilyen nagymértékű nyereség-adóalap képződik, feltehetőleg nincsenek hatékonysági és termelékenységi problémák, így könnyen elviselik a minimálbér-emelést, szemben a mikro-, kis- és

középvállalkozásokkal. Véleménye szerint nem a társasági adót, hanem a munkára rakódó járulékok terhét kellene csökkenteni, illetve kisebb mértékben emelni a béreket.

Látható tehát, hogy a vállalkozói szférát érintő kormányzati intézkedések beleillenek a Kormány eddigi adópolitikájába, és párhuzamba állítható a személyi jövedelemadó egykulcsossá tételével vagy a családi adókedvezmény intézményének megváltozásával egyaránt.

Források:

http://index.hu/gazdasag/2016/11/17/jovore_9_szazalekos_lesz_a_vallalati_ado/

<http://www.vg.hu/gazdasag/egy-szamjegyu-lesz-a-tarsasagi-ado-478005#p2>

http://hvg.hu/gazdasag/201647__diktalt_keresetek__letszambahiany__megugro_adobevev_elek__idozitt_berbomba

http://www.piacprofit.hu/kkv_cegblog/versenyhatranyba-kerulnek-a-kkv-k-a-jarulekcsokkent-es-miatt/

http://www.napi.hu/magyar_gazdasag/megvan_ki_lesz_a_jarulekcsokkent-es-vesztese_megbukott_a_2017-es_koltsegvetes.624642.html

https://www.youtube.com/watch?v=o1krlaNPzUA&list=PLLbVIN5-thkoeCwtqy98KGoEneF19a_ix&index=19

http://index.hu/gazdasag/2016/11/18/a_munkaadok_nem_fogadjak_el_a_kormany_beremelesi_tervet/